

FINANSIËLE REKENINGKUNDE 700 Seminaar RS 4 – Voorgestelde antwoorde <i>PH Ferreira</i>	DEPARTEMENT REKENINGKUNDE UP
---	---

VOORGESTELDE OPLOSSING OP VRAAG A

1. Rekeningkundige beleid
2. Raming
3. Raming
4. Rekeningkundige beleid
5. Raming
6. Raming

VOORGESTELDE OPLOSSING OP VRAAG B
AREND BEPERK
STAAT VAN WINS OF VERLIES EN ANDER OMVATTENDE INKOMSTE VIR DIE JAAR GEËINDIG 30 JUNIE 20X6

	Aant	20X6 R	20X5 R
Inkomste (20X5: 344 - 15)		370 000	329 000
Koste van verkope (170 + 7,8 - 3) (163 + 3,4 - 7,8)		(174 800)	(158 600)
Bruto wins		195 200	170 400
Ander inkomste		30 000	-
Administratiewe uitgawes		(100 000)	(90 000)
Ander uitgawes (48 000 + 20 000)		(68 000)	(41 000)
Wins voor belasting	1	57 200	39 400
Inkomstebelastinguitgawe	2	(10 880)	(15 760)
Wins/totale omvattende inkomste vir die jaar		46 320	23 640

UITTREKSEL UIT STAAT VAN VERANDERINGE IN EKWITEIT VIR DIE JAAR GEËINDIG 30 JUNIE 20X6

	Aant.	Behoue verdienste R
Saldo op 1 Julie 20X4		30 000
Verandering in rek. Beleid	4	2 040
Herstateerde saldo		32 040
Totale omvattende inkomste/wins vir die jaar (herstateer)	3	23 640
Dividend betaal		(1 000)
Saldo op 1 Julie 20X5		54 680
Totale omvattende inkomste/wins vir die jaar		46 320
Dividend betaal		(5 000)
Saldo einde van jaar		96 000

AANTEKENINGE VIR DIE JAAR GEËINDIG 30 JUNIE 20X6
1. Wins voor belasting

Wins voor belasting sluit o.a. die volgende in:

	20X6 R	20X5 R
Wins met verkoop van belegging	30 000	-
Verlies a.g.v. masjinerie beskadig deur wolkbreuk	(20 000)	-

2. Inkomstebelastinguitgawe

	20X6 R	20X5 R
Hoofkomponente van inkomstebelastinguitgawe		
SA Normaal		
- Lopend [B1]	14 000	14 000
- Uitgestel [B2]	(3 120)	1 760
	10 880	15 760

Belastingkoersrekonsiliasie

Rekeningkundige wins	57 200	39 400
Belasting teen 40%	22 880	15 760
Belastingeffek van niebelasbare wins (30 000 x 40%)	(12 000)	
Inkomstebelastinguitgawe	10 880	15 760

3. Vorigetydperk-fout

Die fout staan in verband met 'n onderbetaling van BTW in 20X5 wat gedurende die huidige jaar ontdek is en reggestel is. Die fout is terugwerkend reggestel en die vergelykende bedrae is dienooreenkomstig aangesuiwer. Die uitwerking van hierdie fout op die 20X5 resultate is soos volg:

	20X5 R
Afname in inkomste	(15 000)
Afname in belastinguitgawe	6 000
Afname in wins vir die jaar	<u>(9 000)</u>
Toename in BTW verskuldig	(15 000)
Afname in belasting betaalbaar	6 000
Afname in ekwiteit	<u>(9 000)</u>
Afname in basiese verdienste per aandeel	X
Afname in verwaterde verdienste per aandeel	X

4. Verandering in rekeningkundige beleid

Die maatskappy het sy rekeningkundige beleid ten opsigte van voorraadwaardasie gedurende die jaar verander. Die maatskappy waardeer voorraad voortaan teen die geweegde-gemiddelde-formule in plaas van die EIEU-formule. (Verstrek rede waarom redeliker aanbieding bereik word). Die verandering in beleid is terugwerkend verantwoord en vergelykende bedrae is dienooreenkomstig aangepas. Die uitwerking van die verandering is as volg:

	20X6 R	20X5 R	1/7/20X4 R
(Toename)/afname in koste van verkope	(4 800)	4 400	
(Toename)/afname in belastinguitgawe	1 920	(1 760)	
Toename/(afname) in wins vir die jaar	<u>(2 880)</u>	<u>2 640</u>	
Toename in voorraad	3 000	7 800	3 400
Toename in lopende belasting betaalbaar	(1 200)		
Toename in uitgestelbelasting-las		(3 120)	(1 360)
Toename in ekwiteit	<u>1 800</u>	<u>4 680</u>	<u>2 040</u>
Aansuiwering teen behoue verdienste aan begin van 20X5			<u>2 040</u>
Toename/afname in basiese verdienste per aandeel	x	x	
Toename/afname in verwaterde verdienste per aandeel	x	x	

BEREKENINGE

	20X6 R	20X5 R
1. Lopende belasting		
Wins voor belasting	57 200	39 400
Niebelasbare wins	<u>(30 000)</u>	<u>-</u>
	27 200	39 400
Tydlike verskille:	7 800	(4 400)
Openingsvoorraad - rekeningkunde	34 800	22 900
- belasting	<u>(27 000)</u>	<u>(19 500)</u>
Sluitingsvoorraad - rekeningkunde	51 000	(34 800)
- belasting	<u>51 000</u>	<u>27 000</u>
Belasbare inkomste	<u>35 000</u>	<u>35 000</u>
Lopende belasting @ 30%	14 000	14 000

2. Uitgestelde belasting

	Drabedrag R	Belasting-basis R	Tydlike verskil R	Uitgestelde belasting R
20X4:				
Voorraad	22 900	19 500	3 400	<u>1 360</u>
20X5:				
Voorraad	34 800	27 000	7 800	<u>3 120</u>
20X6:				
Voorraad	51 000	51 000	-	-

Beweging in die staat van wins of verlies en ander omvattende inkomste:

20X5: (3 120 – 1 360)	1 760 dt
20X6: (3 120 – 0)	3 120 kt

VOORGESTELDE ANTWOORD OP VRAAG 1

- a) IAS 17 vereis dat die wins op afbetalingsverkoopsooreenkomste onmiddellik op ooreenkomsdatum erken moet word.

Finansieringskoste moet oor die huurtermyn erken word met gebruik van die effektiewe rente-metode.

Die beleid gevolg deur A Bpk, om slegs winste te erken wanneer kontant ontvang word, is duidelik nie in lyn met IAS 17, 'n standpunt wat reeds vir 'n aantal jare effektief is, nie.

Die verandering vanaf 'n verkeerde beleid na die beleid soos vereis deur IAS 17 moet verantwoord word as 'n regstelling van 'n vorige tydperk fout.

Let op dat die definisie van 'n vorigetydperk-fout per IAS 8.5 ook die foutiewe toepassing van 'n rekeningkundige beleid insluit.

[’n Verandering in rekeningkundige beleid is slegs van toepassing indien 'n standpunt 'n keuse tussen twee of meer rekeningkundige beleide toelaat, of indien 'n nuwe standpunt uitgereik word.]

- b)

	FP 20X1 R	OI 20X2 R	FP 20X2 R	OI 20X3 R	FP 20X3 R
Vorige grondslag	120 000		160 000		195 000
Nuwe grondslag	40 000		50 000		65 000
	80 000	30 000	110 000	20 000	130 000
Belasting:					
- @ 40%	(32 000)	(12 000)	(44 000)		
- Koerswysiging				(5 500)	
- @ 45%				(9 000)	(58 500)
Netto afname in voorsiening; maar toename in wins	48 000	18 000	66 000	5 500	71 500
	A	B		C	

* 110 000 x 5% = 5 500

- A Kumulatiewe uitwerking van verandering in rekeningkundige beleid tot 20X1.
 B Uitwerking op wins vir 20X2.
 C Uitwerking op wins vir 20X3.

VOORGESTELDE ANTWOORD OP VRAAG 2**REK BPK****STAAT VAN WINS OF VERLIES EN ANDER OMVATTENDE INKOMSTE VIR DIE JAAR GEËINDIG 30 JUNIE 20X6**

	Aant.	20X6 R	20X5 R	Bereke- ning
Inkomste		1 420 000	1 350 000	
Koste van verkope		(652 500)	(683 500)	B4A
Bruto wins		767 500	666 500	
Verspreidingskoste		(43 000)	(37 500)	
Administratiewe koste		(121 000)	(124 500)	
Ander uitgawes		(250 150)	(351 500)	B4
Finansieringskoste		(209 852)	(18 401)	B7
Wins voor belasting	2	143 498	134 599	
Inkomstebelastinguitgawe	3	(74 249)	(67 300)	B5
Wins/totale omvattende inkomste vir die jaar		69 249	67 299	

STAAT VAN VERANDERINGE IN EKWITEIT VIR DIE JAAR GEËINDIG 30 JUNIE 20X6

	Aant.	Behoue verdiens- te R
Saldo op 1 Julie 20X4		100 000
Regstelling van vorigetydperk-foute	4	(4 182)
Herstateerde saldo		95 818
Totale omvattende inkomste/wins vir die jaar (herstateer)		67 299
Saldo op 1 Julie 20X5		163 117
Totale omvattende inkomste/wins vir die jaar		69 249
Dividende betaal		
- Gewone aandele		(15 000)
Saldo aan einde van jaar		217 366

AANTEKENINGE**2. Wins voor belasting**

Die bedrag is bereken na inagname van o.a. die volgende items:

	R
Inkomste	
Ongerealiseerde wisselkoerswins op buitelandse valutalening (B2)	140 000
Uitgawes	
Bedryfshuur - grond en geboue	30 000
Waardevermindering (1 530 + 13 500)	15 030
Werknemervoordeelkoste	333 000
3. Inkomstebelastinguitgawe	
Hoofkomponente van belastinguitawe	
SA Normale belasting	67 750
- Lopende belasting (B5)	6 499
- Uitgestelde belasting (B5)	
Inkomstebelastinguitgawe	<u>74 249</u>
Belastingkoersrekonsiliasie	
Rekeningkundige wins	<u>143 498</u>
Belasting daarop teen standaardkoers van 50%	71 749
Belastingeffek van nie-aftrekbare boete (5 000 x 50%)	2 500
Belastinguitgawe	<u>74 249</u>

4. Vorige tydperk foute**Onderbetaling van BTW**

Die regstelling van die fout staan in verband met die onderbetaling van BTW ten opsigte van 20X4. Die fout is terugwerkend reggestel en die vergelykende bedrae is dienooreenkomstig aangesuiwer. Die uitwerking van hierdie fout op die resultate is soos volg:

	30/6/20X5	1/7/20X4
	R	R
Toename in BTW verskuldig	(15 000)	(15 000)
Afname in lopende belasting (aanslag heropen)	7 500	7 500
Afname in ekwiteit	<u>(7 500)</u>	<u>(7 500)</u>
Aansuiwering teen behoue verdienste aan begin van 20X5		<u>(7 500)</u>

Kapitalisering van bruikhure

Die maatskappy het sy rekeningkundige verantwoording ten opsigte van bruikhure verander deur al sodanige ooreenkomste te kapitaliseer. Bruikhuurooreenkomste is in die verlede foutief verantwoord deur die huurbetalings as uitgawe te erken. Die fout is terugwerkend reggestel en vergelykende bedrae is dienooreenkomstig aangepas. Die uitwerking van die regstelling van die fout is soos volg:

	30/6/20X5	1/7/20X4
	R	R
Afname in ander uitgawes	40 000	
Toename in koste van verkope	(13 500)	
Toename in finansieringskoste	(16 901)	
Toename in inkomstebelastinguitgawe	<u>(4 800)</u>	
Toename in wins vir die jaar	4 799	
Toename in masjinerie	108 000 ^a	121 500 ^b
Toename in bruikhuurlas	(91 764)	(114 864)
Toename in uitgesteldebelaasting-las	<u>(8 118)</u>	<u>(3 318)</u>
Toename in ekwiteit	8 117	3 318
Aansuiwering teen behoue verdienste aan begin van 20X5		<u>3 318</u>

Toename in basiese verdienste per aandeel X
Toename in verwaterde verdienste per aandeel X

$$a \quad 135\,000 - 13\,500 - 13\,500 = 108\,000$$

$$b \quad 135\,500 - 13\,500 = 121\,500$$

LET WEL: Hoewel die maatskappy sy rekeningkundige beleid vir bruikhure verander het, was die vorige beleid nie in lyn met bestaande International Reporting Standards nie. Gevolglik verteenwoordig die verandering die regstelling van 'n vorigetydperk-fout.

BEREKENINGE**1. Rente betaal op buitelandse valutalening**

31/12/20X5	(630 000 x 15% x 6/12)/0,4725	100 000
30/6/20X6	(630 000 x 15% x 6/12)/0,50	94 500
		<u>194 500</u>

2. Ongerealiseerde wisselkoerswins

630 000/0,50 - 1 400 000	140 000
--------------------------	---------

(Let op dat 194 500 - 140 000 = 54 500 soos in vraag aangegee)

3. Bruikhuurskedule

	Kapitaal	Rente	Saldo
	R	R	R
1/7/20X3 Kontantprys			135 000
30/6/20X4 Betaling	20 136	19 864	114 864
30/6/20X5 Betaling	23 099	16 901	91 765
30/6/20X6 Betaling	26 498	13 502	65 267
30/6/20X7 Betaling	30 397	9 603	34 870
30/6/20x8 Betaling	34 870	5 130	-

4. Ander uitgawes

	20X6	20X5
	R	R
Bedryfskoste gegee	641 000	555 000
Bruikhuur gekapitaliseer*	(40 000)	(40 000)
Regresskoste	4 500	-
Rente op oortrokke bank afsonderlik getoon	(1 850)	(1 500)
Rente op buitelandse lening afsonderlike getoon (ber. 1)	(194 500)	-
Boete weens oortreding van Maatskappywet (foutiewelik as buitengewone item geklassifiseer)	5 000	-
Uitgawes afsonderlik getoon		
- 20X6 (43 + 121)	(164 000)	
- 20X5 (37,5 + 124,5)		(162 000)
	<u>250 150</u>	<u>351 500</u>

Let daarop dat die valutawins by ander uitgawes ingesluit (afgetrek) is. Alternatiewelik kan dit as deel van ander inkomste getoon word.

4A Koste van verkope

Koste van verkope (gegee)	639 000	670 000
Tel by: Waardevermindering op bruikhuurbates	13 500	13 500
*(135 000/10)		
Koste van verkope met nuwe rek beleid	<u>652 500</u>	<u>683 500</u>

* Die bruikhuurbetaling is foutiewelik by bedryfskoste ingesluit, maar moet na regte in 'n waardeverminderinguitgawe en finansieringskoste verdeel word en dan elders geallokeer word. Sodra die verdeling gedoen is, word waardevermindering by Koste van Verkope ingesluit want dit het op 'n vervaardigingsmasjien betrekking. Die finansieringskoste sal deel vorm van die lynitem "Finansieringskoste" in die staat van wins of verlies en ander omvattende inkomste.

5. Belastingberekennings**20X5**

Normale belasting (lopend en uitgestel) 134 599 @ 50%	67 300
---	--------

20X6**Lopende belasting**

Wins voor belasting	143 498
Tel terug: Boete	5 000

	<u>148 498</u>
Belasbare tydelike verskille	(12 998)

Waardevermindering	13 500
Bruikhuurfinansieringskoste	13 502
Bruikhuurpaaiement	(40 000)

Belasbare inkomste	<u>135 500</u>
--------------------	----------------

Lopende belasting	67 750
Uitgestelde belasting - belasbaar (12 998 @ 50%)	6 499

	<u>74 249</u>
--	---------------

Uitgestelde belasting – alternatiewe berekening

	Drabedrag	Belasting-basis	Tydlike verskil	Uitgestelde belasting
	R	R	R	R
20X4:				
Bruikhuurverpligting (B3)	114 864	-	(114 864)	(57 432)
Masjinerie	121 500	-	121 500	60 750
				<u>3 318</u>
20X5:				
Bruikhuurverpligting (B3)	91 765	-	(91 765)	(45 882)
Masjinerie	108 000	-	108 000	54 000
				<u>8 118</u>
20X6:				
Bruikhuurverpligting (B3)	65 267	-	(65 267)	(32 633)
Masjinerie	94 500	-	94 500	47 250
				<u>14 617</u>

Beweging in wins of verlies:

20X5 (8 118 – 3 318)	4 800 dt
20X6 (14 617 – 8 118)	6 499 dt

6. Aansuiwering vir vorige jare

	20X6	20X5	Voor 20X5
Bruikhuurbetalings	40 000	40 000	40 000
Nuwe beleid	(27 002)	(30 401)	(33 364)
Waardevermindering	13 500	13 500	13 500
Bruikhuurfinansieringskoste	13 502	16 901	19 864
Toename in wins (belasbare tydelike verskille)	12 998	9 599	6 636
Toename in uitgestelde belasting	6 499	4 800	3 318
	<u>6 499</u>	<u>4 799</u>	<u>3 318</u>

7. Rente en finansieringskoste

'n Detailontleding word nie verlang nie, maar slegs die totale bedrag:

	20X6	20X5
Oortrokke bank	1 850	1 500
Buitelandse lening (ber. 1)	194 500	-
Bruikhuurfinansieringskoste (ber. 3)	13 502	16 901
	<u>209 852</u>	<u>18 401</u>

VOORGESTELDE ANTWOORD OP VRAAG 3

ASPATAT BEPERK

STAAT VAN WINS OF VERLIES EN ANDER OMVATTENDE INKOMSTE VIR DIE JAAR GEËINDIG 30 JUNIE 20X8

	Aant.	20X8 R'000	20X7 R'000
Inkomste (700 + 24)		800	724
Koste van verkope (B2)		(410)	(340)
Bruto wins		390	384
Ander inkomste (9 + 14)		23	9
Ander uitgawes (250 + 100)		(350)	(220)
Wins voor belasting	2	63	173
Inkomstebelastinguitgawe	3	(1)	(65,6)
Wins/totale omvattende inkomste vir die jaar		62	107,4

STAAT VAN VERANDERINGE IN EKWITEIT VIR DIE JAAR GEËINDIG 30 JUNIE 20X8

	Aant	Behoue verdiens R'000
Saldo op 1 Julie 20X6		66,0
Verandering in rek. beleid	6	30,0
Herstateerde saldo		96,0
Totale omvattende inkomste/wins vir die jaar (herstateer)	5	107,4
Dividende betaal		(41,0)
Saldo op 1 Julie 20X7		162,4
Totale omvattende inkomste/wins vir die jaar		62
Dividende betaal		(48,0)
Saldo aan einde van jaar		<u>176,4</u>

AANTEKENINGE VIR DIE JAAR GEËINDIG 30 JUNIE 20X8**2. Wins voor belasting**

Die bedrag word getoon na inagnam van:

	20X8 R'000	20X7 R'000
Wins met verkoop van grond	14	-
Drabedrag van voertuig in vloed vernietig	(100)	-

3. Inkomstebelastinguitgawe

Hoofkomponente van belastinguitgawe:

	20X8	20X7
SA Normaal		
Lopend [B3, B4]	45	53,6
Uitgestelde belasting (B5)	(33)	12
Koersaanpassing [B5]	(11)	-
Belasting volgens staat van wins of verlies en ander omvattende inkomste	1	65,6

Belastingkoersrekonsiliasie

Rekeningkundige wins	63	173
Belasting teen 30% (20X7: 40%)	18,9	69,2
Niebelasbare inkomste ((9 + 14) x 30%) (9 x 40%)	(6,9)	(3,6)
Koersverandering se uitwerking	(11)	-
Inkomstebelastinguitgawe	1	65,6

Die standaardbelastingkoers het gedurende die huidige jaar gedaal vanaf 40% na 30%.

4. Vorigetydperk-fout

Die fout staan in verband met die nieteboekstelling van verkope in 20X7 wat gedurende die huidige jaar ontdek en reggestel is. Die fout is terugwerkend reggestel en vergelykende bedrae is dienooreenkomstig aangesuiwer. Die uitwerking van hierdie fout op die 20X7 resultate is soos volg:

	20X7 R
Toename in inkomste	24 000
Toename in inkomstebelastinguitgawe	(9 600)
Toename in wins vir die jaar	14 400
Toename in handelsdebiteure	24 000
Toename in belasting betaalbaar	(9 600)
Toename in ekwiteit	14 400
Toename in basiese verdienste per aandeel	x
Toename in verwaterde verdienste per aandeel	x

5. Verandering in rekeningkundige beleid

Die maatskappy het sy rekeningkundige beleid ten opsigte van voorraadwaardasie gedurende die jaar verander. (Gee rede waarom redeliker weergawe bereik sal word). Die maatskappy waardeer voorraad voortaan teen die geweegde-gemiddelde-kostemetode in plaas van die EIEU-metode. Die verandering in beleid is terugwerkend verantwoord en die vergelykende bedrae is dienooreenkomstig aangepas. Die uitwerking van die verandering is soos volg:

	20X8 R	20X7 R	1/7/20X6 R
Afname in koste van verkope (Toename)/afname in inkomstebelastinguitgawe	20 000	30 000	
Toename in wins vir die jaar	2 000	(12 000)	
Toename in voorraad	100 000	80 000	50 000
Toename in uitgesteldebilasting-las		(32 000)	(20 000)
Toename in lopende belasting betaalbaar	(30 000)		
Toename in ekwiteit	70 000	48 000	30 000
Aansuiwering teen behoue verdienste aan begin van 20X7			30 000
Toename in basiese verdienste per aandeel	x	x	
Toename in verwaterde verdienste per aandeel	x	x	

BEREKENINGS**1. Effek van beleidsverandering**

	20X6		20X7		20X8
Ou metode	500		600		700
Nuwe metode	550		680		800
Staat van wins of verlies en ander omvattende inkomste	50	30	80	20	100
Uitgestelde belasting	(20)	(12)	(32)	24 ^a	
Koerswysiging				8 ^b	
Lopende belasting				(30) ^c	
	30	18	48	22	

a 80 x 30% OF 32 saldo – 8 koersverandering (b)

b 32 x (10%/40%)

c 100 x 30%

2. Koste van verkope

20X7 : 370 + 50 - 80 = 340

20X8 : 430 + 80 - 100 = 410

3. Lopende belasting vir 20X8

Rekeningkundige wins	63
Niebelasbare inkomste (9 + 14)	(23)
	40
Rekeningkundige verlies – vloedskade	100
Belastingverlies – vloedskade	(70)
Verskil in beginvoorraad i.t.v. Ontvanger se beleid	80
	150
Belasting @ 30%	45

4. Lopende belasting vir 20X7

Bedrag getoon in vraag	44
Bykomende belasting op verkoopsfakture (24 x 40%)	9,6
	53,6
<i>Geen UB op voertuig want depresiasie = slytasie (ber 5)</i>	
OF	
Wins voor belasting	173
Nie-belasbare inkomste	(9)
	164
Verskil in voorraad i.t.v. Ontvanger se beleid	(30)
	134
Belasting @ 40%	53,6

5. Uitgestelde belasting

	Drabedrag	Belasting-basis	Tydlike verskille	Uitgestelde belasting
	R	R	R	R
20X6:				
Voorraad	550	500	50	20
Voertuig	140	110	30	12
Uitgesteldebelaasting-las				32
20X7:				
Voorraad	680	600	80	32
Voertuig	120	90	30	12
Uitgesteldebelaasting-las				44
Koersverandering (44 x 10/40)				(11)
				33
20X8:				
Voorraad	800	800	-	-

Beweging in die staat van wins of verlies en ander omvattende inkomste (koersaanpassing uitgesluit):

20X7 (44 – 32)	12 dt
20X8 (33 – 0)	33 kt

VOORGESTELDE ANTWOORD OP VRAAG 4

AANTEKENINGE VIR DIE JAAR GEËINDIG 31 DESEMBER 20X2

	20X2 R	20X1 R
2. Wins voor belasting		
Ingesluit by wins voor belasting is die volgende:		
Wins met verkoop van masjien	-	52 833
Waardedaling (masjien in vloed vernietig)	(660 000)	
Versekeringsopbrengs (masjien in vloed vernietig)	630 000	
Waardevermindering – masjinerie	(851 000)	(925 833)
3. Inkomstebelastinguitgawe		
Hoofkomponente van inkomstebelastinguitgawe		
SA Normale belasting		
Lopend [B5]	-	-
Uitgestel [B6]		
- huidige jaar	150 300	(155 100)
- koersverandering	-	(25 850)
	<u>150 300</u>	<u>(180 950)</u>
<i>Belastingkoersrekonsiliasie</i>		
Rekeningkundige wins/(verlies) [B7]	<u>1 677 000</u>	<u>(1 442 000)</u>
Belasting teen 30%	503 100	(432 600)
Belastingeffek van:		
Dividende ontvang (150 000 x 30%); (101 000 x 30%)	(45 000)	(30 300)
Koersverandering	-	(25 850)
Onvoorsiene onbenutte belastingverlies [(2 397 500 [B6] – 1 500 000 [B6]) – 1 923 500 [B5] x 30% (Benut in 20X2) of [(3 423 500 [B5] – 2 397 500 [B6]) x 30%]	<u>(307 800)</u>	<u>307 800</u>
	<u>150 300</u>	<u>(180 950)</u>

Op 1 Januarie 20X1 het die belastingkoers vanaf 35% na 30% verander. Geen lopende belasting is gedurende enige van die twee jare betaal nie aangesien die maatskappy oor 'n aangeslane verliese beskik het. 'n Bedrag van R307 800 was voorheen nie erken nie en was in 20X2 gebruik om die lopende belasting te verminder.

4. Verandering in rekeningkundige beleid

Gedurende die jaar het die maatskappy sy beleid rakende die waardasie van voorraad van die eerste-in-eerste-uit-metode na die geweege-gemiddelde-metode verander, ten einde 'n redeliker weergawe te bewerkstellig (gee rede waarom redeliker weergawe bereik sal word). Vergelykende bedrae is dienoreenkomstig hersaamgestel.

	20X2	20X1	1/1/20X1
Afname/(toename) in koste van verkope (Toename)/afname in belastinguitgawe	(32 000) (5 700)(B)	48 000 1 050(A)	
Toename/(afname) in wins vir die jaar	<u>(37 700)</u>	<u>49 050</u>	
Toename in voorraad	19 000	51 000	3 000
Toename in uitgestelbelasting-las	(5 700)(B)	-	(1 050)
Toename in ekwiteit	<u>13 300</u>	<u>51 000</u>	<u>1 950</u>
Aanpassing teen behoue verdienste begin van jaar			<u>1 950</u>
Toename/afname in basiese verdienste per aandeel	X sent	X sent	

(A) Die verandering in rekeningkundige beleid het geen impak op die lopende belasting van 20X1 nie.

Indien die rekeningkundige beleid nie verander het nie sou die uitgesteldebelasting-saldo vir 20X0 R179 900 wees en vir 20X1 R0 – dus 'n beweging van R179 900kt deur wins of verlies. Na die verandering in rekeningkundige beleid is die beweging R180 950kt deur wins of verlies – dus 'n toename van R1 050kt in die beweging deur wins of verlies.

- (B) Alhoewel die R19 000 toename in eindvoorraad in ag geneem is in die berekening van die lopendebelasting-uitgawe, is die maatskappy steeds nie in 'n belastingbetalende posisie nie vanweë die aangeslane verlies. Gevolglik het die verandering in beleid geen effek op die lopendebelasting-uitgawe of belastingbetaalbaar-rekening nie, alhoewel dit normaalweg die geval sou wees. Die R19 000 verminder egter die saldo van die aangeslane verlies aan die einde van 20X2. Aangesien die volle aangeslane verlies aan die einde van 20X2 vir uitgestelde belasting-doeleindes erken word, veroorsaak die verandering in rekeningkundige beleid 'n hoër uitgesteldebelasting-las. Voor die verandering in beleid, het die kumulatiewe onbenutte aangeslane verlies aan die einde van 20X2 R1 964 000 beloop (3 423 500 [kumulatiewe verlies einde 20X1] – 1 459 500 [belasbare inkomste 20X2]), wat 'n uitgesteldebelasting-saldo van R144 600 [(2 446 000 [belasbare tydelike verskille] – 1 964 000) x 30%] tot gevolg gehad het. Na die verandering in beleid, het die uitgesteldebelasting-saldo R150 300 [B6] beloop. Die uitwerking van die verandering in beleid is dus 'n toename in die las van R5 700 (150 300 – 144 600). Net so, voor die verandering in beleid, was die beweging in die staat van wins of verlies en ander omvattende inkomste vanaf 'n nulsaldo in 20X1 na 'n las van R144 600. Na die verandering in beleid is die beweging in die staat van wins of verlies en ander omvattende inkomste R150 300 [B6]. Die inkomstebelastinguitgawe het dus ook met R5 700 toegeneem.

5. Uitgestelde belasting

	20X2 R	20X1 R
Masjinerie (2 536 000 [B6] x 30%); (2 380 500 [B6] x 30%)	760 800	714 150
Voorraad (51 000 [B6] x 30%)	-	15 300
Vooruitbetaalde uitgawes (50 000 x 30%)	-	15 000
Opgelope verlot [(84 000 + 6 000) x 30%]; (84 000 x 30%)	(27 000)	(25 200)
Aangeslane verlies (1 945 000 [B6] x 30%); (2 397 500 [B6] x 30%)	(583 500)	(719 250)
	<u>150 300</u>	<u>-</u>

Belastingvoordeel m.b.t. onvoorsiene onbenutte belastingverlies ten bedrae van R1 026 000 in 20X1.

BEREKENINGE

B1. Masjien verkoop

	Rek R	Belasting R
Drabedrag/belastingbasis 1 Maart 20X1	697 167	600 750
Opbrengs	750 000	750 000
Wins/verhaling	<u>52 833</u>	<u>149 250</u>

B2. Masjien in vloed vernietig

	Rek R	Belasting R
Drabedrag/belastingbasis 1 Julie 20X2	660 000	390 000
Opbrengs	630 000	630 000
(Verlies)/Verhaling	<u>(30 000)</u>	<u>240 000</u>

B3. Waardevermindering/slytasie/drabedrae/belastingbassis

	Rek R	Belasting R
Drabedrag/belastingbasis 1 Jan 20X1 [5 972 000 – (704 900/35%)]	5 972 000	3 958 000
Waardevermindering/slytasie 20X1	(925 833)	(1 388 750)
Masjien verkoop	<u>(697 167)</u>	<u>(600 750)</u>
Drabedrag/belastingbasis 1 Jan 20X2	4 349 000	1 968 500
Waardevermindering/slytasie 20X2	(851 000)	(1 276 500)
Masjien vernietig	<u>(660 000)</u>	<u>(390 000)</u>
Drabedrag/belastingbasis 31 Des 20X2	<u>2 838 000</u>	<u>302 000</u>

B4. Verandering in rekeningkundige beleid

	F/P 20X2 R	O/I 20X2 R	F/P 20X1 R	O/I 20X1 R	F/P 20X0 R
Ou metode	433 000		321 000		568 000
Nuwe metode	452 000		372 000		571 000
Effek op finansiële posisie	<u>19 000</u>		<u>51 000</u>		<u>3 000</u>
Effek op wins (af)/op		(32 000)		48 000	

B5. Lopende belasting

	20X2 R	20X1 R
Belasbare inkomste/(aangeslane verlies) – gegee aan einde van jaar	1 459 500	(1 923 500)
Toename in eindvoorraad	19 000	-
Belasbare inkomste/(aangeslane verlies)	1 478 500	(1 923 500)
Verlies oorgebring/benut (525 000/35%)	(3 423 500)	(1 500 000)
Onbenutte verlies	(1 945 000)	(3 423 500)

B6. Uitgestelde belasting

	Drabe- drag R	Belasting- basis R	Tydelike verskil R
20X0			
Masjinerie [B3]	5 972 000	3 958 000	2 014 000
Voorraad	571 000	568 000	3 000
			2 017 000
Aangeslane verlies [B5]			(1 500 000)
			517 000
Uitgesteldebelasting-saldo @ 35% - krediet			180 950
20X1			
Masjinerie [B3]	4 349 000	1 968 500	2 380 500
Voorraad	372 000	321 000	51 000
Vooruitbetaalde uitgawes	50 000	-	50 000
Opgelope verlof	(84 000)	-	(84 000)
			2 397 500
Aangeslane verlies [B5] (Beperk tot belasbare verskille)			(2 397 500)
			-
Uitgesteldebelasting-saldo @ 30%			-
Beginsaldo – krediet			(180 950)
Afname in verpligting			(180 950)
Koersverandering			
(180 950 x 5%/35%)			25 850
Normale uitgesteldebelasting deur wins of verlies			(155 100)

20X2

Masjinerie [B3]	2 838 000	302 000	2 536 000
Voorraad*	452 000	452 000	-
Opgelope verlof	(90 000)	-	(90 000)
			2 446 000
Aangeslane verlies [B5]			(1 945 000)
			501 000
Uitgesteldebelasting-saldo @ 30% (asook toename in verpligting)			150 300

* Rekeningkunde en belasting is dieselfde omdat SAID die nuwe beleid vanaf 20X2 toepas.

B7. Rekeningkundige wins / (verlies)

	20X2 R	20X1 R
Gegee	1 709 000	(1 490 000)
Verandering in beleid [B4]	(32 000)	48 000
	1 677 000	(1 442 000)